

Cím	Szaktörténeti stúdiumok (bútortörténet, építésztörténet) 1. - Alapozó
Kódok	B-EP-103
Hirdető	Építészeti Központ
Környezet	Tantermi / Külső helyszín

Alapadatok						
Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Gyakorlat	5	24	51	kötelező	2026. őszi	Szaktörténeti stúdiumok (bútortörténet, építésztörténet) 1. - Alapozó

Ajánlás
A kurzus bevezetést ad az építészet történetébe az ókortól a barokkig, nem pusztán kronológiai áttekintésként, hanem az építészetet meghatározó alapvető fogalmak és problémák mentén. A hallgatók megismerkednek azzal, hogyan kapcsolódik az építészet társadalomhoz, hatalomhoz, valláshoz és tudáshoz. A kurzus azoknak szól, akik nemcsak ismerni, hanem érteni szeretnék az építészet történetét.

Rövid leírás
A kurzus célja, hogy a hallgatók alapvető tájékozottságot szerezzenek az építészet történetében az ókortól a barokkig, és ezzel párhuzamosan kialakuljon egy fogalmi keretük az építészet értelmezéséhez. A félév során a kronológikus áttekintés tematikus fókuszokkal egészül ki: a város mint társadalmi tér, a topográfia és világkép kapcsolata, az arány és absztrakció kérdése, valamint a hatalom és reprezentáció viszonya. Az órák előadás, szemináriumi beszélgetés, vizuális elemzés és rövid feladatok váltakozására épülnek, amelyeket egy külső helyszíni alkalom (múzeumlátogatás), egy köztes reflexiós alkalom és a félévet lezáró mini konferencia egészít ki.

Oktatók			
Oktató neve	Oktató elérhetősége	BIO	Fogadóóra
Hartmann Gergely	hartmann.gergely@mome.hu		az elérhetőségen történő előzetes egyeztetés alapján

Félév menete	
A kurzus formátuma	Órarendi időpontok

előadások és szeminárium			A Neptun rendszerben jelölt időpontokban Keddenként, első 6 alkalommal 8.30-9.50, Utolsó 3 alkalommal: 8.30-11.20 dupla óra
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése			
Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem
1	2026.09.29.	Bevezetés	
2	2026.10.06.	Ókor: A város mint társadalmi és térbeli konstrukció	
3	kurzushét		
4	2026.10.20.	Helyszíni látogatás: Aquincum	
5	2026.10.27	Középkor I. – Világkép, topográfia és az új urbanizáció	
6	2026.11.03.	Középkor II. – A gótikus katedrális mint komplex térbeli rendszer	
7	2026.11.10.	Reflexió	
8	2026.11.17.	A reneszánsz – Arány, rend és absztrakció	dupla óra
9	2026.11.24.	A reneszánsz és a barokk (átmenet)	dupla óra
10	2026.12.01.	A barokk – Hatalom és reprezentáció, az építészet mint tudatos téralakítás Reflexió	dupla óra

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés				
A hallgatók tennivalói, feladatai				
Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyen
Az órákon való aktív részvétel	Jelenléti ív, oktatói értékelés és önértékelés			25%
Félévközi órai feladatok				25%
Félévzáró beszámoló egész napos „minikonferencia” keretében				50%
Általános, átfogó feltételek				
Mind a három feltétel legalább 50% teljesítése külön-külön is szükséges a kurzus teljesítéséhez				

Jegyzetek és irodalom
Kötelező irodalom
Mumford, Lewis: A város a történelemben. Gondolat, Budapest, 1985. Sisa József – Wiebenson, Dora (szerk.): Magyarország építészetének története. Vince, Budapest, 1998. Szentkirályi Zoltán – Détsky Mihály: Az építészet rövid története. Terc, Budapest, 2013. Szentkirályi Zoltán: Válogatott építészettörténeti és elméleti tanulmányok. Szerk. Maróty Katalin. Terc, Budapest, 2006. Watkin, David: A History of Western Architecture. Laurence King Publishing, London, 2000.
Kurzus jegyzetei, prezentációi
Ajánlott irodalom
Bierbauer Virgil: A magyar építészet története. Attraktor, Máriabesnyő-Gödöllő, 2004. Duby, Georges: A katedrálisok kora. Gondolat, Budapest, 1984. Hajnóczi J. Gyula: Az építészet története: Ókor I–II. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. Zádor Mihály: Az építészet története – Középkor – romanika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Tanulási eredmények

Tudás	A hallgató ismeri az építészettörténet alapvető korszakait az ókortól a barokkig, és érti azok legfontosabb térbeli, társadalmi és kulturális jellemzőit. Ismeri az építészet értelmezésének alapfogalmait (pl. város, topográfia, arány, reprezentáció), és képes ezeket történeti példákhoz kapcsolni.
Képesség	A hallgató képes egyszerű történeti példák elemzésére, és felismeri, hogy az építészet különböző korszakokban eltérő társadalmi és kulturális jelentéseket hordoz. Képes alapvető vizuális eszközökkel (diagram, vázlat) értelmezni építészeti tereket és struktúrákat.
Attitűd	Nyitott az építészet történeti és elméleti értelmezésére, és törekszik arra, hogy az építészetet ne pusztán formaként, hanem kulturális gyakorlatként értse meg.
Autonómia és felelősségvállalás	A hallgató képes alap szinten önállóan feldolgozni rövid szövegeket és vizuális anyagokat, valamint csoportos munkában részt venni és saját értelmezését megfogalmazni.

Felmentés
Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.

Tantervi kapcsolatok		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
		Igen/Nem

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban
A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik. Az írásos feladatok létrehozásához közvetlen módon nem használható mesterséges intelligencia.

Alapanyagigény	Ki biztosítja?
Projektor	

Egyéb információ, megjegyzések
Szabadszavas válasz szükséges, vagy üresen hagyható